

Република Србија
**КОМИСИЈА ЗА ЗАШТИТУ
КОНКУРЕНЦИЈЕ**

Број: 5/0-02-62/2017-3

Датум: 27.02.2017. године
Београд

Објављени текст садржи заштићене податке. Заштићени подаци приказани су ознаком [...] или у распону који Комисија сматра одговарајућим начином заштите.

Анонимизирана верзија

Савет Комисије за заштиту конкуренције, на основу члана 22. став 2. Закона о заштити конкуренције („Службени гласник РС“, бр. 51/09 и 95/13) и члана 121. став. 4. Закона о општем управном поступку („Службени лист СРЈ“, бр. 33/97 и 31/01 и „Службени гласник РС“, број 30/2010), одлучујући у поступку који се води по службеној дужности против Предузећа за телекомуникације „Телеком Србија“, акционарско друштво, са регистрованим седиштем на адреси Ул. Таковска бр. 2, Београд, чији је законски заступник Предраг Ђулибрк, генерални директор, ради утврђивања постојања радње злоупотребе доминантног положаја, у смислу члана 16. Закона о заштити конкуренције, на 98. седници одржаној 27.02.2017. године, доноси

ЗАКЉУЧАК

I Обустава се поступак утврђивања повреде конкуренције покренут по службеној дужности закључком број 5/0-02-761/2011-1 од 06.10.2011. године против Предузећа за телекомуникације „Телеком Србија“, акционарско друштво, са регистрованим седиштем на адреси Ул. Таковска бр. 2, Београд, чији је законски заступник Предраг Ђулибрк, генерални директор, ради утврђивања постојања радње злоупотребе доминантног положаја, у смислу члана 16. Закона о заштити конкуренције.

II Овај закључак се објављује на интернет страни Комисије.

Образложење

Комисија за заштиту конкуренције (у даљем тексту означена као: Комисија) поступала је по Иницијативама привредног друштва Orion Telekom Tim d.o.o, са регистрованим седиштем на адреси Ул. Нехруова бр. 93А из Београда и Удружења интернет сервис провајдера Србије, Ул. Тодора Тозе Јовановића бр. 10 из Новог Сада (у даљем тексту означене као: Иницијативе), за испитивање повреде конкуренције почињене злоупотребом доминантног положаја на тржишту велепродаје *ADSL* прикључака, односно због злоупотребе доминантног положаја Предузећа за телекомуникације „Телеком Србија“, акционарско друштво, са регистрованим седиштем на адреси Ул. Таковска бр. 2, Београд (у даљем тексту означено као: Друштво „Телеком Србија“), као оператора са значајном тржишном снагом на тржишту широкопојасног приступа.

На основу информација и података достављених у иницијативама и њиховим допунама, Комисија је основано претпоставила постојање повреде конкуренције у смислу члана 9. Закона о заштити конкуренције („Службени гласник РС“, бр. 51/09 и 95/13 - у даљем тексту означен као: Закон), која за циљ или последицу има или може имати значајно ограничавање, нарушавање или спречавање

конкуренције. С обзиром на то да су били испуњени услови из члана 35. став 1. Закона, председник Комисије је, у складу са ставом 2. истог члана, донео закључак број 5/0-02-761/2011-1 од 06.10.2011. године о покретању поступка ради испитивања повреде конкуренције по службеној дужности против друштва „Телеком Србија“, ради утврђивања постојања радње злоупотребе доминантног положаја, у смислу члана 16. Закона.

Странка у поступку

Странка у поступку је Предузеће за телекомуникације „Телеком Србија“, акционарско друштво Београд, са регистрованим седиштем на адреси Ул. Таковска бр. 2. Према подацима доступним на интернет страници Агенције за привредне регистре правна форма друштва је: акционарско друштво, матични број: 17162543, датум оснивања: 23.05.1997. године, статус: активно привредно друштво, датум регистрације: 21.02.2005. године, шифра делатности: 6110, назив делатности: кабловске телекомуникације.

Испитни поступак

Као релевантна тржишта на којима је Комисија утврђивала постојање повреде конкуренције разматрана су два тржишта: услуга велепродаје *ADSL* широкопојасног приступа интернету коришћењем бакарних парица на територији Републике Србије и услуга велепродаје директног приступа интернету за међународно повезивање на територији Републике Србије.

На претходно поменути тржиштима Комисија је утврђивала постојање доминантног положаја друштва „Телеком Србија“ за период релевантан за поступак, односно у току 2010. и 2011. године. Доминантан положај на тржишту велепродаје *ADSL* широкопојасног приступа интернету коришћењем бакарних парица на територији Републике Србије утврђиван је у односу на инфраструктуру неопходну за пружање предметне услуге. У циљу утврђивања постојања доминантног положаја на тржишту услуге велепродаје директног приступа интернету за међународно повезивање на територији Републике Србије коришћени су подаци о укупном броју дозвола/линкова за међународно повезивање, укупном капацитету протока свих линкова и укупном приходу од услуге велепродаје директног приступа интернету.

У поступку пред Комисијом утврђивано је постојање следећих радњи повреде конкуренције:

1. „Стискање марже“ (*margin squeeze*, „маказе цена“)
2. Примена неједнаких услова пословања на исте послове са различитим учесницима на тржишту (ценовна дискриминација)
3. Везивање пружања услуге велепродаје *ADSL* широкопојасног приступа интернету, доделом попушта оним интернет провајдерима који се од друштва „Телеком Србија“ снабдевају и услугом директног приступа интернету у велепродаји и
4. Уговарање услова под којима се пружа услуга директног приступа интернету за међународно повезивање аутоматским продужавањем важења уговора за међународно повезивање за наредне 3 године уз попуст од 40% за свако повећање протока и другим условима уговора.

Прекид поступка

Поступајући у складу са одредбом члана 58. став 1. Закона, друштво „Телеком Србија“, дана 07.08.2014. године, доставило је поднесак означен као Предлог обавеза које је друштво спремно добровољно да преузме ради отклањања могућих повреда конкуренције. У Предлогу обавеза је наведено да исти не подразумева, не представља и не може се тумачити као признање друштва „Телеком Србија“ да је на било који начин повредило конкуренцију.

Оцењујући предложене обавезе, а након анализе стања на тржишту, Савет Комисије је утврдио да се истима остварују циљеви мера из члана 59. Закона, из разлога што преузете обавезе омогућавају успостављање ефективне конкуренције на релевантном тржишту, а по свом садржају и ефекту одговарају мерама које би Комисија одредила сагласно члану 59. Закона у случају да утврди постојање повреде конкуренције. Стога је Савет Комисије донео закључак о прекиду поступка испитивања повреде конкуренције покренутог по службеној дужности против друштва „Телеком Србија“, број 5/0-02-50/2014-38 од 14.11.2014. године (у даљем тексту означен као: Закључак о прекиду поступка). Предметни закључак друштво „Телеком Србија“ је примило дана 19.11.2014. године.

Друштву „Телеком Србија“ су у ставу II диспозитива закључка о прекиду поступка одређене обавезе да:

1) приликом утврђивања предлога нових и/или промена постојећих цена услуга малопродаје *ADSL* широкопојасног приступа интернету путем бакарне парице које је вертикално интегрисано са тржиштем услуга veleпродаје *ADSL* широкопојасног приступа интернету путем бакарне парице, за утврђивање постојања „маказа цена“ користи тест „једнако ефикасног оператора“;

2) [...]

3) не уводи нове и/или мења постојеће цене услуга малопродаје *ADSL* широкопојасног приступа интернету путем бакарне парице које би биле ниже од трошка, укључујући и разумну стопу профита, израчунатог у складу са тестом „једнако ефикасног оператора“;

4) однос између јединичних цена директног приступа интернету и закупљеног протока, који примењује према својим корисницима у veleпродаји, примени и на обрачун цена директног приступа интернету својој малопродаји, при чему се понуда за кориснике формира на основу стања и услова на тржишту;

5) не уводи попусте за услугу veleпродаје *ADSL* широкопојасног приступа интернету путем бакарне парице, који би били условљени истовременом набавком услуге директног приступа интернету у veleпродаји;

6) задржи у понуди могућности:

- закључивања и обнављања уговора чији је предмет veleпродајна услуга директног приступа интернету за међународно повезивање на одређено време по избору купца (једна, две или три године) и
- обнављања уговора чији је предмет veleпродајна услуга директног приступа интернету за међународно повезивање пре његовог истека и на период краћи од три године (не краће од преосталог периода до истека уговора који се обнавља).

7) у случају да у важећем уговору чији је предмет veleпродајна услуга директног приступа интернету за међународно повезивање и даље постоји одредба о аутоматском продужавању важења за наредне три године за свако повећање протока, понуди закључивање анекса у складу са могућностима наведеним под тачком 6).

Ставом III диспозитива утврђен је рок од две године од дана пријема закључка о прекиду поступка у којем је друштво „Телеком Србија“ у обавези да извршава обавезе из става II диспозитива, док је ставом V наложено да на сваких шест месеци од дана пријема закључка о прекиду поступка доставља

периодичне извештаје о испуњењу обавеза из става II диспозитива и то за све време трајања рока утврђеног у ставу III диспозитива.

У ставу VI диспозитива прецизирана је обавеза друштва „Телеком Србија“ да доставља периодичне извештаје који садрже:

- табеларни сумарни приказ појединачних тестова једнако ефикасног оператора (*Equally Efficient Operator – EEO*), који су спроведени за сваку нову и/или промењену постојећу цену услуга малопродаје *ADSL* широкопојасног приступа интернету путем бакарне парице, у периоду на који се извештај односи и
- изјаву законског заступника којом се потврђује да у периоду на који се извештај односи :
 - нису уведени попусти за услугу велепродаје *ADSL* широкопојасног приступа интернету путем бакарне парице, који би били условљени истовременом набавком услуге директног приступа интернету у велепродаји и
 - да су у понуди задржане могућности наведене у оквиру тачке 4. која се односи на Аутоматско обнављање уговора о директном приступу интернету у случају повећања протока.

Поред наведеног, у ставу VII диспозитива закључка о прекиду поступка друштву „Телеком Србија“ је наложено да за све време трајања рока утврђеног у ставу III диспозитива доставља обавештења о:

- стању на тржишту,
- параметрима и факторима који утичу на формирање цене директног приступа интернету,
- протоку и цени коју примењује на сопствену малопродају,
- променама елемената стандардне понуде коју је објавио за услуге велепродаје *ADSL* широкопојасног приступа интернету путем бакарне парице од значаја за испуњење налога,
- евентуалној промени Правилника о примени трошковног принципа, одвојених рачуна и извештавању од стране оператора са значајном тржишном снагом у области електронских комуникација („Службени гласник РС“, бр. 52/11).

- Поступање по закључку о прекиду поступка -

Поступајући по налозима из закључка о прекиду поступка, друштво „Телеком Србија“ је у двогодишњем периоду праћења извршења наложених мера благовремено доставило укупно четири периодична извештаја, и то:

- I периодични извештај, дана 19.05.2015. године, којим су обухваћени подаци у шестомесечном периоду од 19.11.2014. године до 19.05.2015. године;
- II периодични извештај, дана 19.11.2015. године, којим су обухваћени подаци у шестомесечном периоду од 19.05.2015. године до 19.11.2015. године;
- III периодични извештај, дана 20.05.2016. године, допуњен дана 25.07.2016. године, којим су обухваћени подаци у шестомесечном периоду од 19.11.2015. године до 19.05.2016. године и
- IV периодични извештај, дана 18.11.2016. године, допуњен дана 22.12.2016. године и дана 09.01.2017. године, којим су обухваћени подаци у шестомесечном периоду од 19.05.2016. године до 19.11.2016. године.

Анализом достављених извештаја и њихових прилога, Савет Комисије је констатовао да је друштво „Телеком Србија“ у сваком појединачном извештају доставило доказ да је у свему поступило по налозима из закључка о прекиду поступка.

Сагласно претходној констатацији Савет Комисије је утврдио да у овој управној ствари не постоји ни један од разлога прописаних чланом 58. став 7. Закона за наставак поступка испитивања повреде конкуренције покренутог по службеној дужности против привредног друштва „Телеком Србија“.

На основу свега претходно изнетог, оцењено је да више не постоје услови за даље поступање Комисије у овој управној ствари, а с обзиром на то да је поступак покренут по службеној дужности, да странка у поступку није могла покренути поступак сопственим захтевом, нити може тражити наставак поступка у смислу одредбе члана 121. став (4) Закона о општем управном поступку („Службени лист СРЈ“, бр. 33/97 и 31/01 и „Службени гласник РС“, број 30/2010), одлучено је као у ставу I диспозитива овог закључка.

Упутство о правном средству:

Овај закључак је коначан у управном поступку.

Против овог закључка није допуштена жалба, али се може покренути управни спор тужбом која се подноси Управном суду у року од 30 дана од дана пријема закључка.

ПРЕДСЕДНИК КОМИСИЈЕ

Др Милоје Обрадовић